

DVD-V-011-P

PRVI PRILOG: Smiljko Šagolj

Iz Sarajeva – ispred Konaka

U KADRU:

Prilog govori o sastanku tri stranke, o budućem ustrojstvu BIH, pod okriljem Evropske zajednice. Predložena je karta BIH, kao prijedlog EZ, kaomogući prijedlog za novo ustrojstvo BIH. Žuto – hrvatske, smeđe – muslimanske, bijele – srpske općine. Takozvana srpska karta, gdje je uzeto načelo, gdje živi i jedan Srbin – je srpska zemlja. Na toj karti je uzeto to načelo i ona je izazvala opći podsmijeh, jer po toj karti je ispalo da je BIH srpska zemlja.

U KADRU:

Mušarac na ulici.

Pitanje: «Jeste li vidjeli kartu SDS?»

«Ha, ha, ha, jesam, pa to su gluposti, pa to su apsurdni, zapetljavaju se i pored svega ovoga sinoć Karadžić uporno ponavlja nekakve tri Bosne. Koje tri Bosne? Kakve tri Bosne? Kako ih dijeliti? Pa to mogu samo kreteni da govore tako!»

Drugi muškarac: «Ludorija, najveća ludorija koja postoji. Bosna se ne može dijeliti, to nek izbije iz glave svaki. Ništa. To će propasti na referendumu.!»

AUDIO 1 NA KAZETI 11

Karadžić

Hrvatski dužnosnik

Alija Izetbegović

= govore više puta

«*** da smo mi na trećini puta koji smo se zaputili, a zaputili smo se u pravcu *** Bosne i Hercegovine, u tri državna identiteta zasnovana na nacionalnim principima, to je vaše mišljenje, jedina šansa da s ljudima Hrvatima i Muslimanima ne bude tijesno u jednoj tvorevini kakva je Bosna i Hercegovina.»

*** kako komentirate **** ta će poslije Bosna i Hercegovina biti tijesna s obzirom kako su počeli **karte?

«Znate u kartama svako pomalo pretjeruje, odnosno u tim kartama je dobro to što ima potpuno nesumnjivih opština. Ima opština koje ***** ne pripadaju jednoj, drugoj i trećoj Bosni, ima rubno područje koje mora da se definiše racionalno i tu bi ga *** prema Prozoru *** na srpskoj i hrvatskoj **vidimo da nemamo puno **Neretve, nešto u **** Bosni nešto na Kupresu, malo ****, dakle nama je sada zadatak da definišemo samo ono što je u dodiru jedno s drugim, ali konačno probili smo taj princip da je Bosna nedjeljiva na nacionalne jedinice. Ona jeste djeljiva na nacionalne jedinice, mi ****cjepamo Bosnu***** **transformišemo u tri nacionalne jedinice ***** i naravno između Srba i Muslimana i Hrvata i Muslimana, to je neka dodirna rubna područja koja će također morati da se definišu a to je već lakši posao.»

A recite nam još, ova karta, što je ***?

«Prije svega ta karta predstavlja željoteku pojedinih želja, kuhinja iz pojedinih kuća. Ona u stvari samo može poslužiti kao temelj daljnjih razgovora, a što se tiče stajališta hrvatskih interesa, zna se točno di Hrvati žive i nacionalna jedinica što se tiče baš ovdje gdje vi to pokazivate Mostar do Jajca, to je hrvatska jedinica jer tu su Hrvati i prije bili i sada su Hrvati.»

Što mislite o srpskoj karti koju je predložila SDS****?

«*** to željoteka iz Beograda i samo je za smijeh.»

«Moram reći iskreno da ne razumijem kako bi ovo sad funkcionisalo. To iskreno, jer nisam ja autor toga, nisam ni bio pristalica ovakvog načina ***** u Bosni i Hercegovini, ali vjerovatno autori i zagovornici ovoga će naći rešenje.»

I što mislite kako će se ubuduće odvijati *** politika?**

«Pa ja držim da posle ovoga pristanka sve tri strane ***** dvije strane **** na hrvatsku platformu, da su približili našim stavovima, i da će sledeća runda razgovora biti isto primicanje sve više hrvatskoj platformi i da će hrvatski narod doći željenom cilju.»

(Karadžić) «Bosna i Hercegovina bi po (smetnje) mišljenju**** most između Hrvatske i Jugoslavije, s tim što će Hrvatska, Bosna i Hercegovina, zaista morat da ima zaista tiješne veze sa Hrvatskom inače ne će nikud investirati u Herceg-Bosnu, iz Hrvatske ako nema neke garancije, nema čvrste veze, tako *** mora biti u čvrstim vezama sa Jugoslavijom, odnosno sa Srbijom, Muslimani mogu da biraju njihova nacionalna jedinica da bira prirodu odnosa sa jednom i sa drugom stranom ali u svakom slučaju tu su preduslovi za *****blagostanje u Bosni i Hercegovini, a mi mislimo da pored nacionalni gardi i policije koja će biti u nadležnosti konstituivnih jedinica ako ništa ****folklor***** ne treba nam druge ***** nego možemo delegirati jedan broj za slučaj spoljne opasnosti, delegirati podjednak broj pripadnika nacionalne garde srpske, hrvatske i muslimanske pod jednu jedinstvenu ali opet troglavu komandu.» **

(Alija)***** stati ***** prihvatili i najverovatnije su oni razumjeli nešto što ja nisam razumeo a to je kako će to funkcionirat? To treba tek da se u stvari instrument institucije oko toga stvori, da vidimo kako to može da radi. Ja lično nisam uvjeren u funkcionisanje takvo nečega. Međutim, ne znači da je moja procjena tačna.»

«Ja držim u ***** papira, još ga treba dobro doraditi da bi moglo funkcionirati.»

I na kraju najavlju se** radi donošenja novog Ustava Bosne i Hercegovine što vas **** mislite o tome?**

(Karadžić) «Ustav će doći i ustavni ugovor o transformsaciji, o formiranju Bosne i Hercegovine. Mi smo radije zagovornici da to bude Ustavni ugovor, nego Ustav jer će konstitutivne jedinice imati svoje Ustave. On će doći tek posle

svoga. On zaista ne može doći na početku, on mora doći na kraju, da sankcioniše ono što bi se dogovorile *** nacionalne zajednice.»

(Alija) «U međuvremenu mislim da *****dođe jedna situacija***** da se ***** malo ispuše na neki način, averzije prestaju, ja tako očekujem, da će tenzije prestati. Evo, ovi Plavi šljemovi su došli, dolaze u Hrvatsku, otvorit će saobraćajnice***** da jednostavno gušenje***** ovih saobraćajnica prestaje, pomoć s polja dolazi intenzivno, intenzivira se i *****angažman*****da nam pomogne ***** da ulazimo na ovaj način u jedan period nešto bolji i da je ono najgore za leđima. To je moje iskreno osećanje na osnovu*****sinošnjih dogovora***Plavih šljemova i pomoći koja dolazi. Možda će ***** šansa da krenemo da proradi, a politička će se pitanja će se polako rešavati. Znao, nisu **** ima zemalja koje isto tako ima krupne političke probleme ali vrlo dobro živi. Belgija ima skoro, bio ovde kod mene nedavno belgijski ambasador dugo on mene zadržo to mi on ispričao da razumiju Belgijanci naše probleme, jer imaju vrlo slične probleme smo je razlika u tome što se oni ne tuku oko toga nego se ***** demonstriraju, pišu i tako dalje, štrajkuju i slično, a ***** dvije zajednice, kod nas su tri, istina. Jedna zajednica koja ***** ali privreda ide perfektno. Poslije Njemačke, Belgija ima najjaču privredu. Italiji pada Vlada svaka tri, četiri mjeseca dana, privreda ide. Politička se pitanja mogu rješavati paralelno sa *** ekonomija ne smije da stoji. I **** što se mene tiče, rekao sam moj glavni motiv je da konačno bilo kakvo rješenje, da raščistimo bilo kako teren *****ovaj, pazimo da ne napravimo neku nepopravljivu grešku a da stvorimo mir i da damo šansu da ljudi rade.»

«Na kraju *****»

SLIKA:

Karte podjele i zgrada konaka

TEKST:

Gotovo svi misle da je Hercegovačko-Bosansko pitanje još uvijek na početku. Ništa još nije potpisano, samo je rečeno da se nazad više ne može.

NOVI PRILOG: Šagolj iz Sarajeva

SLIKA:

Karte, ulice Sarajeva, veliki totali Sarajeva

TEKST:

Pojavile se dvije karte – srpska i druga Evropske zajednice, gdje su naznačene glavne teritorije, a «sitnije» stvari treba riješiti komisija ekspertnih grupa.

U KADRU: anketa

Ljudi protiv diobe, smiješna im je srpska karta.

SLIKA:

Karte, dokumenti, totali Sarajeva

TEKST:

Konferencija triju stranka BIH o budućem ustrojstvu, nije završena nikakvim potpisivanjem, ali je postignut dogovor da je to osnova za daljnje pregovore. U prihvaćenom «papiru» BIH je prihvaćena i označena kao država tri sastavne jedinice, koliko ima i naroda.

KAZETA 11

NOVI PRILOG:

SLIKA I OFF TON: V/VI 1992. Mostar

(otprilike)

Porušene kuće, đamija, minaret, izrešetane kuće oko Starog mosta, Stari most, totali Mostara (sa brda snimljeno), totali Mostara bliže (mnoštvo porušenih

kuća), pripadnici HVO na ulici. Civili – muškarci prijavljuju se: «Interna sigurnost bataljona» ulica – tabla «Zabranjen prolaz za civile», ide prema Sstarom mostu. Vojna lica – prelaze pojedinačno most u skelama. Vojni policajci na ulici, pregled isprava.

Na cesti HVO pregled vozila

Total Mostara prema novom dijelu – neboderi

Na ulici – vojnik plače, vidi se upucan auto i krv na ulici. Zgrada «Mini Pex» vidi se da je pogođena. Nosila pred zgradom. Nose ranjene ljude. Ranjenici u podrumu. Žene u komi. Exterijer totali Mostara, vidi se kako padaju granate, vožnja cestom vidi se uništeni tenk, vozila, krš.

Na položaju HVO u kamenjaru.

NOVI PRILOG: HTV

SLIKA: TEKST:

Dolazak Izetbegovića te 21.VII 92.

sastanak

Predsjednik Tuđman primio Aliju Izetbegovića koji se vratio iz Londona. Bilo je razgovora o daljnjoj suradnji Republika Hrvatske i BIH potpisanoj 21. VII, te o konferenciji u Londonu. Prisutni razgovoru bili su: Manolić, Gojko šušak, Jarnjak te Mate Boban.

NOVI PRILOG: HTV – Višnja Kamenski – Tuzla

SLIKA: TEKST:

Pješaci preko mosta Višemjesečna medijska blokada za hrvatske medije, trče, tenk na ulici, na sjeveroistočnoj Bosni je probijena. Snimatelji

barikada od auta, auti gore.

Drago Filipović i Antun Tedić uspjeli su se probiti kroz neprijateljske redove i prijeći granicu BIH – Hrvatska. I dok HINA šalje izvješće, agresori iz uporišta na Majevičkim brdima tuku granatama Tuzlu.

SLIKA:

6.VIII 1992.

Tuzla, gore kamioni, avion leti, branitelji na krovovima. Karta Tuzle i okolice, branitelji kraj topova. Sjeveroistok Tuzle hrvat. i bos. zastave – zajedno. Južna strana – Živinice – porušene zgrade.

TEKST:

Tuzlanska regija dobro organizirana obrana, suradnja HVO i teritorijalne obrane ostaje slobodna. Branitelji čvrsto drže položaje na: Srebreniku, Živinice, Kalesiji, Bratuncu, Gradačcu. Moguć neprijateljski obruč oko Tuzle, važne strateške točke spriječila su hrvatska sela razmještena u prstenu, neka u okruženju srpskih sela. Sjeveroistok Tuzle – Vjenčak? Prva linija fronte, selo (hrvatsko) pod Majevicom. 9 km fronte drži samostalna bojna HVO – «Pro Patrija» u sastavu armije BIH. Vojnik kaže: «Udarit što jače i udružiti se sa Muslimanima i što prije istjerati van!» Južna strana tuzlanskog ratišta Živinice uz teritorijalnu obranu i ovdje liniju drže mjesecima i HVO.

U KADRU:

Ivo Andrić zapovjednik Živiničkih sokola 4.8.1992.

«Imamo jedinstveni cilj, interesi i nema potrebe razgovarati uopće o tome da može doći do sukoba ili problema između HVO i TO»

SLIKA:

Srušena crkva (ext. I int.) gore auti na ulici, svjedoci na dvorištu.

TEKST:

Gradačac na važnoj prometnici tzv. Sao Krajine, Sao Senderije? I Majecice. TO i HVO bez pomaka na 75 km dugoj liniji fronte. Poraze agresori izivljavaju na civilima. Krvavi Bajram u Bratuncu?? O pokolju koji su izvršili arkanovci svjedoče dvojica.

U KADRU:

Hakija Džanić 13.8.1992.

«Da bi što više zastrašili, ljude su potkovali prvo sa daskama, zatim sjekli im uheta, nos vadili oči i poslije nekoliko, poslije sedam dana tek su ti ljudi pronađeni, nisu znali uopšte koji su koji. Da bi još bilo strašnije od saj.....mumira? Uzeli su kola, skinuli mu glavu, nabili naprijed na masku, i vozili u Ljubovu, kroz Bratunac, to samo da bi što više zastrašili taj narod.»

U KADRU:

Velid Macanović

«U našem gradu, rođena naša sugrađanka, doktorica Vesna vadila je muslimanskim momcima, najzdravijima, najmlađima krv do posljednje kapi i oni su posle, zna se što ih je čekalo, izumirali u najtežim mukama.»

SLIKA:

Dvoje mrtvih na kolima (vidi se da su vrlo mladi)

TEKST:

Kamera snima i posljednji zločin. 25.8.1992. ubojstvo dvojice civila kraj Srebrenika.

NOVI PRILOG: Tekst spikera

U KADRU:

U okolini Mostara novo otkriće o zločinu okupatora. Više od 90 leševa pronađeno na jednom lokalitetu.

NOVI PRILOG: Hercegovina HTV Z. Kleva

SLIKA: Položaji hrvatske vojske	TEKST: Na području Stoca, Čapljine i ostalih općina istočne Hercegovine očekivana ofenziva Srba izostala. HV-a ne vjeruje da je za to zaslužna Londonska konferencija. Oni su zato uvijek spremni.
------------------------------------	---

U KADRU:

«Pero» član zapovj. 1. hercegovačke brigade

«Sve dok ne bude definitivno riješeno političko stanje i odnosi u Herceg-Bosni mi ćemo biti ovakvi pripravnici kakvi jesmo sad.»

SLIKA:

Čapljina – srušeni most, crkva i ulica, polje sa cestom, razrušene kuće.

TEKST:

Za našeg boravka u Čapljini pala je jedna bomba u naselje, bilo bi ih i više da tijekom noći postrojbe 1. hercegovačke brigade nisu uništile 7 kamiona sa ljudstvom i streljivom na predjelu Ravnica kod Stoca. U Popovu Polju neprijatelj svakodnevno napada topništvom općinu Ravno.

NOVI PRILOG: HTV – Smiljko Šagolj – Mostar

SLIKA:

Planine oko Mostara,
Tijela u vrećama sa
oznakama

TEKST:

Na okolnim planinama vidi se još malo dima. Četnici su bježeći preko planina palili u očaju dijelove šuma. U mjestu Oborak ? kod Vrabčića ? nastavljeno je iskopavanje tijela nedužnih Hrvata i Muslimana. Službeno je rečeno da je čak 88 tijela iskopano koje su četnici prije 2 mjeseca svirepo ubili. Na žalost, pronađeno je još 5 tijela. Ovdje se okupila rodbina, prepoznaju svoje mrtve.

U KADRU:

Sin ubijenog Ljube Kordića

«Imao je s lijeve strane dva srebrna zuba, oba su mu izvadili...»

U KADRU:

Žena: «I ovako ubijaju, a komšija»

Druga žena: «O Bože» - plače

SLIKA:

Ulice Mostara, ljudi na
Biciklima.

TEKST:

Danas je Mostarcima čudno ovo četničko zatišje.

U KADRU:

Miljenko Lasić zapovjednik

«Shvaćaju da je ovaj grad naš, da ga čvrsto držimo!» i dodao «Mi smo u fazi aktivne obrane» te dodao «Zauzimat ćemo one prostore koje možemo i obraniti»

NOVI PRILOG: HTV – reagiranje svijeta na rat u BIH

TEKST I SLIKA:

Ivan Pavao Drugi upoznat sa situacijom, smatra legitimnim da se agresor razoruža.

U Jadranu patroliraju NATO-vi brodovi bez veće aktivnosti.

SAD ponudio 3,000.000 \$ za troškove daljnjih pregovora u Ženevi. Londonsku konferenciju smatraju korakom naprijed.

Radovan Karadžić optužio Muslimane za kršenje primirja.

Muslimanska organizacija islamskih zemalja u Đedi, zadovoljna odlukama konferencije u Londonu.

Nesvrstani u Đakarti (skupina islamskih zemalja) pokušala izbaciti Jugoslaviju, ali su se usprotivile neke afričke zemlje.

Između Turske i Rusije potpisan sporazum.

NOVI PRILOG: HTV Drobniak - Washinton

SLIKA: TEKST.

Snimci Bijele kuće, Američki mediji zagovaraju oštru akciju na prostoru sjedište UN u New BIH. «Nedužno stanovništvo i regionalna stabilnost Yorku, Bush, UN opet, stavljena na milost i nemilost tirana.» - piše sjednica UN u New Woshington – post. Traži se da se u BIH posegne za Yorku.

silom. Javnost i sve naše političare traže da se prijede s riječi na djela. Odlučnost koju Bush pokazuje u Zaljevu trba pokazati i na prostoru bivše Jugoslavije. Pred UN i Butrosu galiju naći će se prijedlog o proširenju mandata UMPROFOR-a i upućivanja 10000 Plavih kaciga u BIH.

NOVI PRILOG: HTV Anton Kolak iz Bonna

SLIKA:

Bonn, njemačke novine,
ljudi na ulicama Bonna.

TEKST:

Nakon Londonske konferencije Milošević bijesan, Kinkel skeptičan a Mayđer ohrabren. Najave i obećanja Srba njemački tisak ne vjeruje u njihove riječi. Njemački tisak ističe da će vojna Zapadno-evropska unija u Bosnu postaviti svoje vojnike. Svi listovi se slažu da se nakon mirovne konferencije u Londonu nastavlja srpski osvajački rat na Balkanu i dalje stradava muslimanski i hrvatski narod.

NOVI PRILOG: HTV – Slikom na sliku

Izvješće: Sky News London

SLIKA:

Konferencija,
dvojice

iskazi

TEKST:

Dok se ubijanja u Bosni nastavljaju nova dvočlana ekipa zadužena za uspostavu mira, obvezala se na trajno nastojanje izaslaniku UN-a C. Vanceo iz EZ-a se pridružio bivši britanski ministar vanjskih poslova David Owen. Zadaća je sazivanje Međunarodne mirovne konferencije u Genevi. Nastojat će držati bosanske Srbe za riječ da predaju svoje teško naoružanje koje sije veliki dio razaranja.

U KADRU:

«Mislim da ne možemo postići jednostavno rješenje» kaže Owen, a Vance kaže: «I mi i naše radne skupine uložiti ćemo najveće napore da učinimo sve kako bismo doveli do što bržeg prekida borbi. No bilo bi lakomisljeno, pogrešno da vam kažem ikakav datum, rok za koji držimo da bi se išta moglo postići.»

SLIKA:

Sjednica, zatim dolazak vojnih lica

TEKST:

Postalo je očito da je nasilna intervencija radi okončanja krize skinuta sa dnevnog reda. Uputit će dodatne jedinice, vjerojatno svih 1800 pripadnika britanske češirske pukovnije po nalogu J. Majora, no bit će upućeni kao Plave kacige UN kao obrambeni čuvari mira, ne kao intervencionisti. WEU je za sad isključio pomorsku blokadu radi pojačanja embarga, samo će pooštriti nadzor. Ispada da će se mir postići isključivo dobrom voljom bivših Jugoslovena, a osobito Srba.

NOVI PRILOG: WTN/ITN – CNN

SLIKA:

Vojna lica dolaze na sastanak, te zatim za političarima stigla su i ljudi u odorama. Sastanak sastanak.

TEKST:

Londonska konferencija prekinula je rad, no odmah WEU-a zapravo Evropskog vojnog krila, razmatrao je učinkovitiju provedbu embarga protiv Srbije. Tako se pokazuje međunarodna odlučnost onima koji su dosad okusili srpsko gaženje date riječi.

KAZETA 11

U KADRU: Haris Silađić

«Određeno smo pitali g. Vacea, g. Ghalia i g. Eagleburgera i premijera Majora: kakva jamstva imamo ovaj put? Odgovorili su: «Ovaj put smo potpuno uz vas!»

SLIKA:

Karta Srbije te ostalih regija gdje Srbi krijumčare.

TEKST:

Režim embarga nalik je na sito. Carinici su prikupili dokaze kako Rumunjska, Grčak i Ruska plovila s naftom, ugljenom i željeznom rudom plove Dunavom kroz Rumunjsku do Beograda. Također su uočena srpska plovila kako prevoze žito i drugu prehrambenu robu Rusiji i Ukrajini. Zaoštravanje sankcija bilo bi jasan znak Srbiji.

U KADRU: Douglas Hurd MP

«ključ nije u povjerenju nego u učinkovitom pritisku. Ovdje su dogovoreni razni sporazumi i odluke. Ključ je u tome hoće li pritisci, uvjeravanja i pritisci ovaj put biti dovoljni za uspjeh. To je svrha organizacije ustanova i djelovanja koje smo pokrenuli.»

SLIKA:

Milošević i Srbi na konferenciji

TEKST:

Pritisak već dovodi do podjela u srbijanskom vrhu. Tijekom konferencije nepopustljiv srbijanski predsjednik S. Milošević žestoko se i javno sukobio

sa Milanom Panićem, premijerom krnje jugosl. države i vođom stranke za mir u Srbiji.

U KADRU: M. Panić

«I iako predsjednik Milošević ili itko drugi ne provede sve odluke usmjerene postizanju mira, osobno ću pokrenuti borbu protiv njih!»

SLIKA:

Lord Owen

TEKST:

Za lorda Owena koji je primio čestitke za predsjedatelja EZ-a Mirovne konferencije, možda će biti presudno kako će se razviti borba za vlast u Beogradu uspije li Panić potvrditi svoj autoritet nad Srbijom, Owenov posao biti će znatno lakši.

NOVI PRILOG: Francuski TV 5

Odnosi se na konferenciju u Londonu

SLIKA:

Ratište položaja Srba – pucaju, Izetbegović u UN, kamioni sa humanitarnom pomoći, vozilo UN-a, zatvore-nici u logoru, benziska crpka.

TEKST:

Prva mjera: U obliku smirivanja sukoba: bosanski Srbi pristali su da stave pod međunarodni nadzor da naprave teritorijalne ustupke. Druga mjera: Zaraćene strane odbacuju načelo prisvajanja teritorija silo i dogovorile su se kako će poštovati cjelovitost granica. Treća točka: ovog dana je dogovor o novom mehanizmu mira koji će okončati

neprijateljstva. Četvrta točka: tiče se povećanja humanitarne pomoći s uspostavljanjem sigurnosnih zona i postupnim povratkom prognanika u njihove izvorne gradove ili sela. Peti rezultat: Bezuvjetni dogovor o dokinuću zarobljeničkih logora kojima će biti omogućen pristup promatrača međunarodne zajednice. Na kraju, šesti rezultat: pojačanje režima postojećih sankcija među kojima i embargom. Većina sudionika KONF-e suglasili su se da pojačaju pritisak novim mjerama, koje vode posvemašnjoj izolaciji onih koji se ne bi prilagodili ovim obvezama.

NOVI PRILOG: HTV – Slikom na sliku

Novinar Dubravko Merlić

AUDIO 2 NA KAZETI 11

Mate Boban, predsjednik Hrvatske zajednice Herceg-Bosna
General Slobodan Praljak

*****Praljak Republike Hrvatske

Dobra večer

I predsjednik Hrvatske zajednice Herceg-Bosne gospodin Mate Boban.

Dobro večer i vama.

Dobro večer.

Najaprije, gospodine Boban, vi ste bili ***** možete prokomentirati **** dostignuća te konferencije i vaša razmišljanja da li će srpska strana pristati na ove uvjete koji su postavljeni?

Mislim da je ova konferencija za Hrvatsku državu i za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini dala jedna nova određenja u smislu da je borba koju mi sada vodimo i koju je Hrvatska vodila i koju vodi bila pravi put i za slobodu naroda, stvaranje Hrvatske države i u biti priznanje od svih i svakoga u ovom trenutku. Što je optimistički u ovom trenutku? To je siguran sam, odlučnost Evrope i svih svjetskih čimbenika da se započne sa prekidom rata. Rat je lako započeti ali je teško ga završiti. I ovo znači, dakle, početak završetka rata. Sigurno je da su svi svjetski **** relevantni da za prekid rata, za sprečavanje krize ovog trenutka javno pokazuju **** što je za nas veoma važno. Odlučnost više u imenovanju onih stvari koje su nam do sad bile poznate. Upozorenje onima koji misle da se nekom milošću Božjom ili nečim drugim može dobit država, s jedne strane i s druge strane onim isto koji su mislili silom stvoriti neke svoje države ili Bosnu i Hercegovinu konkretno i *****neku Jugoslaviju***. ***** da je bilo ovog puta za Hrvatsku i hrvatski narod uopće, što je Hrvatska država i njen predsjednik dr. Franjo Tuđman, predstavljeni pred Evropom i svijetom u svijetlu jednakim onim drugim evropskim slobodnim državama i predsjednicima drugih država i što ovoga puta nije nikakvih stvari bilo oko Hrvatske nego je sveo ono što je Hrvatska do sada zastupala, za čega smo se borili danas, u ovom trenutku kazano: da, to je tako. Da, u tom smislu moramo završiti posao. To je jedna vrlo važna stvar. Druga vrlo važna stvar je što su bezuvjetni pregovori obvezni o Bosni i Hercegovini, i to sa onog stupnja, već dostignutih rezultata dosadašnjih pregovora. Dakle, ne ide se ispod onoga što je na određen način i za nas jedna, jedna, ajmo kazat, optimalnost. Treće, to mislim da je veoma važno je što se nije nikoga pitalo ni dozvolilo mu se hoćete li vi prihvatiti grešku, hoćete li vi prihvatiti prekid rata, hoćete li prihvatiti **** zločina, destrukcije i tako dalje.

Nego se jednostavno kazao to tako mora biti. Normalno da za to trebaju mnogi preduvjeti. Normalno je da isto tako za to treba vrijeme ali *****.

Dobro, gospodine Praljak , ako možemo od vas čuti dakle sa vojnog aspekta razmišljanja o londonskoj konferenciji. Da li je po vašem mišljenju zaista u potpunosti isključena vojna intervencija ili je ona zapravo **u rukama ** da UMPROFOR može djelovati obrambeno **** mala vrata****?

Što se tiče ***** te situacije prvo moramo konstatirati da je londonskom konferencijom i svim dokumentima koje je ona dala nedvojbeno rečeno da je Hrvatska *** pobijedila. Jedno. Hrvatsko vijeće obrane Bosne i Hercegovine, Herceg-Bosne je pobijedilo. To su dvije konstatacije cijele te konferencije. U Hrvatskoj apsolutnim priznavanjem granica nikakvom dvojbom o tome gdje počinje i gdje završava Hrvatska, vrlo jasnim prijetnjama da se to mora provest do kraja, jasno uz sve moguće poteškoće koje ***** ali jasno je ** Herceg-Bosni jasno davali do znanja da nije priznata ni država ***** ni država koju hoće Radovan Karadžić **** nego **** država ***** kao socijalistička niti kao ***** ona koju treba stvoriti po načelima da tamo postoje tri naroda, tri naroda koji imaju svoje pravo konstitucije, dakle određenog teritorijalnog upravljanja *** kantona, i da su Hrvati koji su se tamo obranili, koji su dakle ***** koja su omogućili svi Muslimani koji su izbjegli iz Bosne i Hercegovine, prešli su preko teritorija oslobođenog od Hrvata, sva pomoć stiže preko teritorija kojeg su oslobodili Hrvati ***** na onom teritoriju na kojem mi jesmo zapravo opstali u vojnom smislu. I to nam konferencija priznaje. A što se tiče ovog drugog *** intervencija je sve bliža kao mogućnost ukoliko se srpska strana ne pristane na sve ono što međunarodna zajednica i u tom pogledu ima već čitav niz naznaka o kojem ja ne bi ****razgovarao ***** ali je jasno da će ***** upotrijebimo frazu stalno visiti nad ljudima a koji se ne budu ponašali u skladu *** onoga što je na londonskoj konferenciji potpisano.

Dobro, idemo sad pogledati kako o toj situaciji ***** u Bosni i Hercegovini
***

KAZETA 11

SLIKA: Londonska konferencija, snage UN-a, Karadžić, konferencija, noćni napadi na Sarajevo, danji snimci – vide se mjesta gdje upravo padaju granate (dimi se), Plave kacige u zaklonu – promatraju avion leti iznad grada, Milošević, Dunav kod Vukovara (srpski brod), Jadran (JNA brodovi), Plave kacige, srpski vojnici – pucaju, kuća gori, vojnici

TEKST: Izvještaj RAI UNO

Kao zadnje upozorenje, Evropa će na sastanku WEU-a koja se upravo održava u Londonu pod preds. Colomba odlučit o slanju 5000 vojnika u Bosnu, kao pojačanje snagama UN-a. Vođa bosanskih Srba Karadžić izjavio je da prihvaća rezultate konferencije. Spremna je naredba da njegove jedinice ne otvaraju prve vatru, da teško oružje stave pod nadzor UN-a i da će promatrači UN-a biti raspoređeni na granice. Prihvaća autonomnu Bosnu, neovisnu od Jugoslavije bez rizika kantonizacije. Tek će stvarni događaji na terenu pokazati može li mu se vjerovati. Obveze potpisane u Londonu nisu se još odrazile na terenu. Prošle su noći Sarajevom odjekivali pucnji i detonacije građana. Jutros su se nastavljale borbe na Ilidži. Već peti dan muslimanske jedinice pokušavaju probiti srpsku blokadu. Bilo je ranjenih i mrtvih. Londonske dogovore okružuju nada i strahovanje. Prvi put je vođa Srba Milošević priznao stare granice. Osim ako ne dođe do sporazumnih promjena. Srbi bi htjeli zadržati Vukovar radi nadzora nad plovidbom Dunavom i kao poluotok Prevlaka zbog Boke Kotorske u kojoj se nalazi flota bivše savezne mornarice. Prijedlogom da se promatrači UN-a postave ne granice između Bosne i Srbije, prekinula

bi se pupčana vrpca Beograda i Bosanskih Srba koji broje 80000 ljudi pod oružjem i bez svježih opskrba, dok se Bosanci naoružavaju, bosanski Srbi bi trebali biti obeshrabljeni. Trebali bi prepustiti dio zaposjednutog teritorija i osloboditi zarobljenike iz logora. Trebali bi prihvatiti dogovor o novom ustrojstvu Bosne, vodeći računa o manjinama. Pitanje je hoće li predati oružje paravojne milicije, četnici koji djeluju uzduž granice s Crnom Gorom, Hrvati krajne desnice, HOS i ljudi kažnjavanog Bosanca Juke koji je oko sebe okupio više od 2000 ljudi, uglavnom robijaša. Izvjesno je da istinsko primirje ne može biti ostvareno u roku nekoliko dana.

KAZETA 11

AUDIO 3 NA KAZETI 11

Mate Boban, Slobodan Praljak, između komentar TV Beograd, te opet Boban i Praljak

«**** našem mišljenju ovo što je odlučeno **** granice između Srbije i Bosne i Hercegovine i Crne Gore, biti efikasno.

Pa, jedna od *** efikasnosti **** i mislim da se zbog tog i upućuju ovi vojnici primarno zbog toga. **** materijalnim resursima *** protiv Hrvata i Muslimana Bosne i Hercegovine **** Srbije i Crne Gore. Isto tako mnoga živa sila iz Srbije i Crne Gore dolazi posebno vikendom gdje se za od prilike veoma jeftine pare **** normalno da je to zločin. Sigurno je da

će postavljenije granice između Bosne i Hercegovine i Srbije istovremeno biti priznanje Bosne i Hercegovine kao države u postojećim granicama. Na tomu poslu insistira Evropa, svijet, Ujedinjeni narodi i vidite, odluke su tu, prihvatili su i Srbi, prihvatili su i Crnogorci. No njihovo prihvaćanje mnogo puta ništa ne znači ali ovog puta sam uvjeren da su svjesni ne samo odgovornosti ako to ne učinu, ne, ne prihvate, nego su svjesni posljedica koje za njih u biti znače smrti ****.

Samo jedno kratko pitanje koje mi nije bilo jasno iz ovoga. Da li se ta odluka, ta točka *** konferencije odnosi i na bosansko-hercegovačku hrvatsku granicu?

To je bilo***** vi mogli u tom slučaju *****otkriti bez **** sa Hrvatskom.

Pa to je isto bilo postavljeno pitanje ali ja osobno bi želio da se uspostavi takva granica ali sigurno su veoma važni razlozi uvjetovali da se o tome donese odluka. Inače, to je bilo postavljeno kao pitanje na taj način, to je bilo postavljeno pitanje i meni osobno što mislim o tomu, a ja sam rekao da ali pod uvjetom od Bjeljine preko Bosanske Kostajnice, Grahova do Neuma normalno i Dubrovnika. Međutim, zašto to ovog puta nije učinjeno može se pretpostaviti više razloga. Ali što je najosnovnije, iz tih prostora

NOVI PRILOG:

U KADRU: Šećerbej?

Govori na konferenciji na engleskom.

U KADRU: Izetbegović

Isto na engleskom, vrlo kratko.

U KADRU: Tuđman

Isto na konferenciji govori o dogovoru oba predsjednika da su sporazumni da treba naći političko rješenje za prestanak rata u BIH i da se postigne sporazum između predstavnika triju naroda u BIH, o političkom rješenju, o budućem ustrojstvu BIH kao zajednice triju konstitutivnih naroda.

NOVI PRILOG: HTV Zagreb

SLIKA:

Doček Izetbegovića i
sastanak s Tuđmanom.

TEKST:

Izetbegović došao u Zagreb nakon konferencije u
Genevi. Susreo se s F. Tuđmanom gdje su između 2
delegacija započeli službeni razgovori.

KAZETA 11

NOVI PRILOG: HTV M. Čavar iz Hercegovine

SLIKA:

Sarajevo porušeno, ku-
će, sastanak (odnosno
«pressica») u sjedištu
HVO-e.

TEKST:

Oružje je utihnulo. Govori se o tome kako je to radi
Plavih kaciga. Božo Rajić pomoćnik predsjednika
obrane hrvatske zajednice Herceg-Bosna, govori o
situaciji u Sarajevu i kampanji koja se kroz BIH
medije sustavno vodi protiv HVO-a i hrvatskog
naroda. Bosansko-hercegovačke oružane snage pod
plaštom deblokade Sarajeva pljačkaju obiteljske

domove Hrvata na stupu? I povlačeći se u grad iskazuju znakove uživanja u ratnom plijenu.

U KADRU: Božo Rajić

«Dok Hrvati drže prve linije fronte, na stupu, Sefat Halilović, Stjepan Kljujić izdaju zapovijedi da Danko u -----? Zapovjednik postrojbe HVO-a podnese ostavku pod prijetnjom smrću!»

SLIKA:

«pressica»

TEKST:

Prema priopćenju regionalnog stožera HVO-a, za srednju Bosnu, vidljivo je do kojih se granica šikanira hrvatsko pučanstvo.

U KADRU: Božo Rajić:

«Hrvati mogu čekati u redu za kruh, ali samo ako ostane poslije podjele Muslimanima, mogu dobiti kruh.»

KAZETA 11

SLIKA:

«pressica»

TEKST:

Unatoč brojnim primjerima ne može se generalizirati jer to radi muslimanski narod iznesen je i ovaj primjer.

U KADRU: Božo Rajić

«Vojnici HVO-a u Sarajevu sve češće bivaju uhićeni, i kada im se oduzme naoružanje vode se kao zarobljenici na prve linije fronte, da bi kopali rovove za pripadnike armije Bosne i Hercegovine.»

SLIKA:

Ulice Sarajeva

TEKST:

Na kraju valja reći, kako se unatoč takvom odnosu i ponašanju Muslimanskih postrojbi prema Hrvatskim braniteljima Sarajeva, razumom i pravim reagiranjem službenih Bosansko- Hercegovačkih civilnih i vojnih vlasti sadašnja zategnutost u ovom gradu može temeljito izmijeniti.

KAZETA 11

NOVI PRILOG:

HTV. Igor Mirković

U KADRU:

Iako službeni Beograd tvrdi kako konc. – logori više ne postoje svijet u to ne vjeruje. Sad radi na tome da vijeće sigurnosti osnuje komisiju za istraživanje zločina u logorima. O tome govori Richard Boucher glasnogovornik State Departmenta.

U KADRU:

«Nedavno smo primili vjerodostojna izvješća očevidaca o pogubljenju velikog broja ljudi, uglavnom Bosanskih Muslimana u Srpskim logorima blizu Brčkog u svibnju i lipnju ove godine. Imamo i dva svjedočenja bivših zatvorenika u tvornici opeke. Oni tvrde kako su prisustvovali ubijanju po 50 zatočenika odjednom. Jedan od zatočenika je izjavio da je u više prilika pomagao nositi tijela ubijenih u mjesnu tvornicu za preradu masnoće, gdje su bili kremirani. Dvojica zatvorenika neovisno su procijenili kako je u Brčkom u svibnju i lipnju ubijeno oko 3000 muškaraca, žena i djece.

KAZETA 11

U KADRU:

Muhamed Šaćirbej ambasador BiH u UN: «Etničko čišćenje se nastavlja i danas i to u situaciji kada postoje čvrsti dokazi o zloupotrebama, mučenjima i

ubojstvima. Neki od svjedoka, od preživjelih u tim konc. logorima i sami su ubijeni, kako bi se prikrilo zvjersko ponašanje Srpskih snaga u travnju, svibnju, lipnju i srpnju. Stoga smo zabrinuti da mnogi od ljudi koje smo vidjeli u kolovozu na TV ekranima, zatvorenici koji su trpjeli u logorima, još uvijek zatvoreni ili još uvijek gore, mnogi su možda i ubijeni kako ne bi mogli svjedočiti protiv onih koji su počinili ove zločine.»

KRAJ KAZETE